

Kirkenes barnehage

Årsplan 2022/ 2023

Innhold

1	Velkommen til Kirkenes barnehage!	2
2	Barnehagens samfunnsmandat	3
3	Barnehagens visjon:	3
4	Satsningsområder for Kirkenes barnehage	4
	Relasjoner og samspill i barnehagen	4
	Språk	4
	Lek, læring, omsorg og danning	5
5	Barns medvirkning.....	6
6	Livsmestring og helse	6
7	Likestilling og kultur.....	7
8	Barnehagens syv fagområder	8
9	Planlegging, dokumentasjon og vurdering	8
10	Samarbeid og overganger.....	9
	Foreldremedvirkning og foreldresamarbeid.....	9
	Foreldrerådet	9
	Samarbeidsutvalget (SU)	9
	Andre samarbeidspartnere	9
	Overganger i barnehagen	10
11	Barnehagens årstidstradisjoner	11

Å MØTE ET BARN MED BLIKKET

*Å møte et barn i blikket
er mer enn et møte med vår;
det er som å dra på en reise
tilbake titusener av år
og ikke bare finne
sin egen barndom på ny,
men artens famlende barndom
I tidens morgengry.
Andrè Bjerke*

1 Velkommen til Kirkenes barnehage!

Adresser og telefonnummer:

Einerveien 2, 9901 Kirkenes og Hessengveien 40, 9912 Hesseng

Kontor: 78971950/92036001

Avdelingene:

Ekorn: 98226107

Spurven: 92279002

Hakkespetten: 92062283

Harestua: 46503313

Rypelia: 48403411

Mer informasjon om kommunens barnehager finner du på: [Barnehage - Sør-Varanger kommune \(svk.no\)](https://svk.no)

Kommunen vedtok i desember 2018 at Kirkenes barnehage skal rives, og ny 6 avdelingsbarnehage skal bygges på tomte. I påvente av nytt barnehagebygg flyttet Kirkenes barnehage høsten 2019 inn i lokalene til nedlagte Einerveien barnehage på Prestøya.

Barnehagen gikk dermed fra to avdelinger med 0-3 åringer og to avdelinger med 3-6 åringer til tre avdelinger med blandet aldersgruppe.

I januar 2021 åpnet vi en underavdeling tilknyttet Kirkenes barnehage i de gamle barnehagelokalene til Hesseng Flerbrukssenter. Og høsten 2022 fikk vi ennå en avdeling ved Flerbrukssentret som primært har tatt imot flyktningbarn. Disse to avdelingene vil fra høsten 2023 brukes til å ta imot barn som skal starte i «Ny Kirkenes barnehage» når den står ferdig ved årsskiftet 2023/2024.

Denne årsplanen gjelder for perioden 2022 -2023 og synliggjør hvordan vi arbeider mot Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver”.

Årsplanen har flere funksjoner. Den skal gi informasjon til foreldrene om barnehagens innhold, og den skal fungere som et verktøy for personalets pedagogiske planlegging og evaluering.

2 Barnehagens samfunnsmandat

Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver setter føringer for hvordan barnehagen skal drives. I Barnehageloven § 1 står det:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 1 Formål)

Barnehagens samfunnsmandat er å gi barn under opplæringspliktig alder et omsorgs og læringstilbud til barnas beste. Barnehagen skal i samarbeid med barnas foreldre ta hensyn til hvert enkelt barn i barnegruppa, samt barnegruppa som helhet.

3 Barnehagens visjon:

Tillit

Lojalitet

Respekt

Kirkenes barnehage jobber for å være en inkluderende barnehage, hvor vi alle har en plass i et fellesskap der vi gjør hverandre bedre. Vi mener at **Tillit**, **lojalitet** og **respekt** er tre viktige

faktorer for å utvikle en god barnehage. Dette er utgangspunktet for et godt samarbeid mellom ansatte, barn og foreldre. Barnehagene i Sør-Varanger bruker i tillegg slagordet «Først i rekka». I det legger vi at det er viktig at vi strekker oss for å stadig bli bedre og utvikle oss som pedagogisk institusjon. Vi må følge samfunnets utvikling og det som kreves av oss for å gi barna i Sør-Varanger kommune et best mulig barnehagetilbud.

4 Satsningsområder for Kirkenes barnehage

Relasjoner og samspill i barnehagen

Kirkenes barnehage har fokus på relasjoner. Relasjoner mellom barn og voksne, relasjoner mellom barna, og relasjoner mellom personalet, samt til foreldre er viktig for oss. Det er gjennom gode relasjoner vi kan bygge en god og trygg barnehage for alle. Relasjoner bygger på alle de hverdagslige møtene oss imellom. Vi vil i samtaler og i ulike hverdags situasjoner som f.eks. spørsmål fra foreldre, krangler mellom barn, behov for hjelp hos annet personale, opptre på en imøtekommende og forståelsesfull måte.

Vi mener at hvis de voksne har det bra, vil også barna ha det bra! Vi snakker om vennskap og respekt for hverandre. At vi alle er forskjellige, men like mye verdt. De voksne er tilstede i barnas hverdag slik at de kan veilede barna i vanskelige situasjoner. Barna lærer seg å si ifra, men samtidig ha respekt for hverandre.

Språk

Gode ferdigheter i språk og kommunikasjon er viktig for å bygge gode relasjoner til andre. I Kirkenes barnehage møtes barn og voksne med forskjellige morsmål og kultur. Vi ønsker å synliggjøre og verdsette mangfoldet vi omgir oss med. Barnehagen jobber med språk, tekst og kommunikasjon hver dag. De voksne bruker språket aktivt. Vi setter ord på følelser, bruker språk og begreper i hverdagsaktiviteter som ved påkledning og måltider. Vi synger og leser bøker. Vi har temasamlinger og fellessamlinger hvor vi utfordrer barna på kunnskap og ferdigheter. I disse samlingene jobber vi med samme tema over tid, har tilbakeblikk på opplevelser og tidligere samtaler, og bruker eksempler som konkrete, bilder og bøker som støtte i begrepsforståelsen. Observasjon er viktige arbeidsredskap i arbeidet med å tilrettelegge for barnets behov.

Barnehagen har et felles «språkskap» her finnes det mange gode idéer for personalets jobbing med språk. Tanken er at alle skal kunne jobbe med språk hos oss, også vikarer eller andre som ikke har mye erfaring med språkarbeid i barnehagen.

Fra våren 2021 startet vi med å strukturere og skaffe oss mer kunnskap om arbeid med språk og språkinnlæring i barnehagen. Vi har som mål at vi skal heve kompetansen til personalet på dette området.

Vi ønsker å jobbe med prosjekter over lengre perioder der vi velger temaer som barna og vi er opptatte av. Målet er å ha god struktur og fokus på hvordan vi bruker prosjektene til innlæring av språk.

For å oppnå målene vi setter oss for prosjektene er det viktig at vi jobber strukturert med temaet over lengre tid. Dette krever at vi har gode planer der vi får fram hva vi ønsker å oppnå med prosjektet. Her må arbeidsmetoder, mål, evaluering o.l synliggjøres.

Lek, læring, omsorg og danning

Vi er opptatt av at barna skal få tid til lek, både ute og inne. Kjennetegn ved lek er at den er lystbetont, frivillig og spontan.

Barn lærer språk og sosiale ferdigheter gjennom lek. Vi voksne lærer utrolig mye om hvert enkelt barn ved å observere de i lek. Vår oppgave er å være støttespillere for de barna som trenger det. Mange barn har utfordringer med språk og sosialkontekst. Da er det godt å ha en voksen som hjelper og støtter. Vi bruker lekegrupper til å fremme sosiale ferdigheter og språk hos barna. I lekegruppene setter vi sammen barn som vi ser har utbytte av hverandres ferdigheter. Barn lærer språk, omsorg, danning og sosiale ferdigheter gjennom leken. Vår oppgave som voksne er å støtte og regulere, slik at alle barn har glede av leken. *Vi har som mål at leken skal danne grunnlaget for et godt språkmiljø og språkopplæring i barnehagen.*

Fysisk miljø er også viktig for å fremme lek og læring, både inne og ute. Avdelingene og uteområdet må innby til lek. Inne ommøblerer vi og holder orden i lekekassene sammen med barna for å skape nye lekemiljø og god oversikt over lekene.

Vi går jevnlig turer i nærmiljøet for å få ny motoriske utfordringer, opplevelser, erfaringer og kunnskaper. Rammeplanen sier at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier og praksis for et mer bærekraftig samfunn.

I perioder har vi voksenledet lek ute som et frivillig leketilbud for barna. Vi ønsker å stimulere til fysisk aktivitet og gi nye erfaringer.

Alle barn er avhengige av et godt omsorgsmiljø, der de føler seg trygge, sett og ivaretatt. Omsorg er grunnlaget for god utvikling, lek læring, trygghet, og en følelse av å være ønsket og satt pris på. *Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring (Rammeplan for barnehagen 2017).*

Danning er det som skjer i barnets samspill med verden rundt seg. Det er en prosess som skjer gjennom hele livet, og for at den skal kunne utvikle seg trenger man refleksjon. Gjennom danningen overføres verdier, normer, tanker og handlings- og uttryksmåter. Barnehagen skal tilrettelegge for at barn får forståelse for at felles verdier og normer er viktig for felleskapet og samfunnet vi lever i. Omsorg og danning er en naturlig del av hverdagen vår i Kirkenes barnehage. Vi jobber hver høst med tema vennskap. Vennskap, omsorg, danning og

anerkjennelse er den røde tråden som følger oss gjennom hele året og som vi må ha fokus på hver dag, uansett aktiviteter og gjøremål.

5 Barns medvirkning

Barn har en lovfestet rett til å medvirke i sin egen hverdag. Hva barnet kan bestemme selv er avhengig av barnets utvikling og alder. For å få fram barnas synspunkter krever det at voksne er lydhøre og har en respektfull holdning til det barnet ønsker å formidle. Å gi barn medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. Det handler i stor grad om en pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alles stemmer blir hørt og at alle opplever de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre.

De eldste barna er med på å planlegge aktivitetene i barnehagen. De voksne er lydhøre for det barna er opptatte av. Også barnas spontane ideer og ønsker tas hensyn til av de voksne. Selv om de ikke alltid kan gjennomføres, tas barnet på alvor.

Medvirkning for de yngste barna handler i stor grad om at vi som voksne kjenner barnet godt. Gjennom kjennskap til det enkelte barn, lærer vi oss å tolke kroppsspråk og møte barnets behov.

Medvirkning innebærer:

- At barnas synspunkter blir akseptert og noe de voksne tar del i.
- Å gi barn innflytelse over egen hverdag.
- Å være en del av ett felleskap der man blir lyttet til.
- Gjensidighet og anerkjennelse.

6 Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelsers og mobbing. Om et barn opplever krenkelsers eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette (Rammeplan for barnehagen 2017).

«Små barn er ikke nødvendigvis klar over at det de gjør i enkelte situasjoner er mobbeatferd, og de er heller ikke klar over den negative virkningen slike handlinger har på andre.» Vi er derfor opptatt av og «støtte barn i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.» (Rammeplan for barnehagen 2017) På foreldremøtet i oktober 2017 kom foreldre og personalet i barnehagen med innspill til hvordan vi kan forebygges mobbing blant barna i barnehagen. Personalet skal lytte til innspill fra foreldrene om barnets trivsel i barnehagen, og ha en god og gjensidig dialog om dette. Både personal og foreldre oppfordres til å framsnakke barn, foreldre og personal der vi vektlegger positive egenskaper, opplevelser, forståelse og respekt for hverandre.

Fra januar 2021 kom det nye bestemmelser i Barnehageloven om barns rett til et trygt omsorgs- og læringsmiljø. Det vil si at alle ansatte har plikt til å umiddelbart sette i gang tiltak

om barn mobbes eller krenkes i barnehagen. Barnehagen har plikt til å undersøke, sette i gang tiltak og utarbeide en skriftlig plan for oppfølging. Det er dette som er barnehagens aktivitetsplikt.

Rammeplanen sier at alle ansatte skal ha en bevisst holdning til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Barnehagene i Sør-Varanger bruker verktøyet «Hjertesamlinger» for å jobbe med dette i barnehagen. Barn trenger begreper, forståelse og kunnskap om egen og andres kropp. Gjennom å arbeide med dette i barnehagen bryter vi ned tabuer, og gir barna verktøy til å tørre å si ifra. Vi har egne «Hjertesamlinger» hvor vi tar opp ulike tema rundt kropp, følelser og grenser for egen og andres kropp. Men vi jobber også bevisst med dette utenom «Hjertesamlingene», slik at dette blir naturlige ting vi snakker om i hverdagen.

I Rammeplanen for barnehagen står det at barn har rett på ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. I Kirkenes barnehage har alle avdelingene lagt til rette for ro og hvile midt på dagen. De minste barna sover ute i vogn. De eldste har hviling der de hører på eventyr eller rolig musikk.

7 Likestilling og kultur

Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 3 ledd)

Kirkenes barnehage representerer et mangfold av ulike kulturer. Barnehagen jobber for at alle barn skal føle seg stolt og anerkjent i forhold til sin kultur og bakgrunn. Vi ønsker innspill fra alle foreldrene om deres kultur, for å øke forståelsen og gjensidig respekt. I foreldresamtalene snakker vi om hva foreldrene ønsker at vi skal videreformidle av deres kultur, i forhold til mat, tradisjoner og språk.

Likestilling handler om at vi som voksne er forberedt på situasjoner som oppstår. Vi forsøker å reflektere over våre handlinger og hvordan vi som voksne reagerer i ulike situasjoner. Vi må gå i oss selv for å bryte mønster og for å tenke individ i stedet for kjønn, kultur og sosial status.

I Rammeplan for barnehagen står det at barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med at samene er Norges urfolk, og få kjennskap til deres tradisjoner, levesett og kultur.

Barnehagene i Sør-Varanger har et nært samarbeid med Berit Alette Mienna som er ansatt ved kulturskolen. Hun besøker barnehagen og bidrar til å formidle den samiske kulturen på en måte som inspirerer og fascinerer barn og voksne. Barna joiker, lytter til historier og lærer om samiske tradisjoner og levemåter. Slik har joiken blitt en levende del av sangkulturen i barnehagen i Sør-Varanger.

Barnehagen markerer hvert år den samiske nasjonaldagen 6. februar. Da spiser vi samiskinspirert mat og har aktiviteter som lassokasting og «reinkjøring».

8 Barnehagens syv fagområder

«Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter»

(Lov om barnehager § 2)

De syv fagområdene som skal være knyttet opp i hverdagsaktiviteter, sosialt samspill og temaarbeid er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barnehagens fagområder opptrer sjelden isolert. I løpet av en dag vil vi ofte ha vært innom alle områdene, bevisst eller ubevisst. Noen fagområder jobber vi mye med, Andre fagområder er mer relevante i perioder. I løpet av barnehageåret skal vi ha vært innom alle fagområdene. Vi jobber med de ulike fagområdene ut i fra barnas alder og forutsetninger.

9 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Pedagogisk dokumentasjon skal være et bidrag til kritisk refleksjon over oss selv som voksne og det arbeidet vi gjør i barnehagen. Målet er at systematisk og målrettet planlegging, dokumentasjon og vurdering skal føre til refleksjon rundt vår egen rolle og praksis. Slik at vi endrer vår atferd i samsvar med de mål vi har satt oss for det pedagogiske arbeidet. Hver avdeling utarbeider en periodeplan som skal inneholde tema, mål og metoder. På

personalmøtet planlegger vi aktiviteter for perioden sammen. Hver avdeling tilpasser aktiviteter etter behov. Etter endt periode skriver vi en evaluering som sendes hjem til foreldrene. I forkant av denne går vi alle sammen gjennom perioden på personalmøtet vi har hver måned. Barna skal tas med i evalueringsarbeidet. Hvordan de har opplevd aktivitetene i barnehagen er viktig for den pedagogiske dokumentasjonen vi gjør i barnehagen. Vi skal dokumentere hva som er barnas opplevelse, den kan være veldig ulik den opplevelsen de voksne har. Hva har gått bra, hva gikk ikke som forventet og hvordan kan vi forbedre oss? Dette skal komme fram i periodeevalueringene vi sender ut til dere foreldre.

Vi dokumenterer med bilder av aktiviteter som vi henger opp på avdelingene. I tillegg henger vi opp skriv om dagen i dag på hver avdeling.

Observasjoner, kartlegging og planlegging av aktiviteter er en viktig del av vår pedagogiske dokumentasjon og vurdering.

10 Samarbeid og overganger

Foreldremedvirkning og foreldresamarbeid

” Barnehagen skal bistå hjemmene i deres omsorgs og oppdrageroppgaver, og på den måten skape et godt grunnlag for barnas utvikling, livslange læring og aktive deltakelse i et demokratisk samfunn” (barnehageloven § 2)

Det er foreldrene som har ansvar for oppdragelsen til barna. Dette er nedfelt i barnehageloven og barnekonvensjonen. Barnehagen skal bistå i oppdragerarbeidet i samarbeid med foreldrene. Vi ønsker å ha en god dialog med foreldrene i den daglige kontakten, det er viktig for oss at den kontakten er preget av gjensidig tillit, respekt og åpenhet. Dette har betydning for barnas barnehagedag. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldrerådet

Foreldrerådet består av foreldrene/ foresatte til alle barna og skal fremme deres felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget (SU)

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ. Samarbeidsutvalget består av to representanter fra foreldre/foresatte valgt av foreldrerådet, og to representanter fra de ansatte valgt av personalet i barnehagen.

Det velges en vara for hver representant. Representanter for foreldrene og de ansatte velges for ett år av gangen.

Styrer møter i samarbeidsutvalget med tale- og forslagsrett.

Styrer skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Andre samarbeidspartnere

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

- Barneverntjenesten
- Helsestasjonen
- Grunnskolen/SFO
- BUP

I perioder kan det være behov for at barnehagen samarbeider med andre instanser. Personalet i barnehagen er underlagt taushetsplikt, og må hente foreldrenes samtykke for å samarbeide med andre instanser.

Overganger i barnehagen

Barnets første overgang er ofte fra hjem til barnehage. Forskning viser at barn som har hatt en lang tilvenningsperiode til barnehage sammen med foreldrene, fortore blir trygg og slår seg til ro i barnehagen. Barnehagene i Sør-Varanger inviterer derfor barn og foreldre til barnehagetreff i barnehagen tidligst mulig etter at barnet har fått tilbud om barnehageplass. I treffene får barn og foreldre møte barnehagen som bygg, møte de andre nye barna som skal begynne i barnehagen, foreldrene deres og de voksne som jobber her. Det viktigste er at barna får mange anledninger til å møte barnehagen fra det tryggeste utgangspunktet barna har: foreldrene. Treffene arrangeres en gang i uka fram til barnet begynner i barnehagen.

Hver høst starter samarbeidet med grunnskolen for de barna som skal begynne i 1. klasse året etter. Det er vedtatt en plan for overgang mellom barnehage og skole for Sør Varanger kommune som vi følger. Barnehagene har hver vår en overføringssamtale med skolen der barnet/barna skal begynne. Barnehagen har i forkant gått gjennom overgangsskjemaet med barnets foreldre, slik at de har godkjent informasjonen som utveksles.

11 Barnehagens årstidstradisjoner

Samisk årshjul	Måned (prosjektplaner)	Tematikk knyttet til årstid	Tradisjoner og faste gjøremål.
Mørketid/Vinter <i>Dálvi</i>	Januar	Sol 	Hjertesamling: Berøring Solfest
	Februar		Morsmålsdagen Samefolkets dag
Vårvinter <i>Giddadálvi</i>	Mars	Påske Vinterlek-uke 	Hjertesamling: Hemmeligheter.
	April		Barnekunstutstilling
Vår <i>Gidđa</i>	Mai	Nasjonaldag	Hjertesamling: Kroppen 17.mai
Vår/sommer <i>Giddageassi</i>	Juni	Sommer	Sommertur
Sommer <i>Geassi</i>	Juli		Sommerfest
Sensommer <i>Čakčageassi</i>	August	Arbeid med vennskap og relasjoner.	Hjertesamling: Vennskap
Høst <i>Čakča</i>	September		
	Oktober		Hjertesamling: Følelser
Čakčadálvi <i>høstvinter</i>	November	Mørketid 	Mørketidsfest
	Desember	Tradisjoner og nøynd Jul	Lucia Julefest

Vi markerer også ID. Dato for ID feiringen varierer fra år til år.